

Natalja Sedova Trotskij:

Utträdesbrev från Fjärde internationalen

(9 maj 1951)

(Till: Fjärde internationalens exekutivkommitté)

(Till: Socialist Workers Partys politiska kommitté)

Kamrater! Ni vet mycket väl att jag inte varit politiskt överens med er under de senaste fem eller sex åren, sedan krigsslutet och till och med tidigare. De ståndpunkter ni på senare tid intagit om viktiga händelser visar att ni, istället för att rätta till era tidigare misstag, framhårdar i dem och förvärrar dem. Ni har nått en punkt på den väg ni slagit in på där det inte längre är möjligt för mig att hålla tyst och begränsa mig till privata protester. Jag måste nu ge offentligt uttryck för mina uppfattningar.

Det steg jag känner att jag måste ta har varit allvarligt och svårt för mig, och jag kan bara djupt beklaga det. Efter mycket eftertanke och tvekan i en fråga som smärtat mig mycket, ser jag mig tvungen att meddela er att jag inte ser någon annan utväg än att öppet säga att våra meningsskiljaktigheter gör det omöjligt för mig att längre stanna kvar i era led.

Orsakerna till denna slutgiltiga handling är kända för de flesta av er. Jag upprepar dem här i korthet för de som inte känner till dem, och berör då bara våra grundläggande och viktiga motsättningar och inte de motsättningar om den dagliga politiken som hänger samman med dem eller följer av dem.

Er besatthet av gamla och utlevade formler får er att fortsätta att betrakta den stalinistiska staten som en arbetarstat. Jag kan inte och tänker inte följa er i det.

I princip varje år sedan L D Trotskij inledde sin kamp mot den inkräktande stalinistiska byråkratin upprepade han att regimen gick åt höger, under de villkor som uppstod på grund av världsrevolutionens fördröjning och byråkratins övertagande av alla politiska poster i Ryssland. Gång på gång pekade han på hur stalinismens konsolidering i Ryssland medförde att arbetarklassens ekonomiska, politiska och sociala ställning försämrades, och att en tyrannisk och privilegierad aristokrati segrade. Om denna utveckling fortsatte, sa han, kommer revolutionen att nå en slutpunkt och kapitalismen kommer att återupprättas.

Detta är tyvärr just vad som har hänt om än i en ny och oväntad form. Det finns knappast ett land i världen där socialismens verkliga teorier och bärare förföljs på ett så barbariskt sätt. Det borde vara klart för var och en att stalinismen fullständigt har krossat revolutionen. Ändå fortsätter ni att säga att Ryssland under denna avskyvärda regim trots det är en arbetarstat eller innehåller socialism. De är socialismens och arbetarklassens värsta och farligaste fiender. Ni hävdar nu att de stater i Östeuropa som stalinismen har utsträckt sin makt till under och efter kriget också är arbetarstater. Det är detsamma som att säga att stalinismen har fyllt en revolutionär socialistisk roll. Jag kan inte och tänker inte följa er i det.

Efter kriget och till och med innan det slutade, fanns en växande revolutionär rörelse bland massorna i de östeuropeiska länderna. Men det var inte massorna som tog makten och deras kamp ledde inte till att det upprättades en arbetarstat. Det var den stalinistiska kontrarevolutionen som tog makten, och reducerade länderna till lydstaten under Kreml genom att strypa arbetarmassorna, deras revolutionära kamp och deras revolutionära strävanden.

Genom att påstå att den stalinistiska byråkratin upprättade arbetarstater i dessa länder tilldelar ni den en progressiv och till och med revolutionär roll. Genom att sprida denna fruktansvärda förfälskning till arbetarnas förtrupp förnekar ni de grundläggande orsakerna till att Fjärde internationalen skall existera som den socialistiska revolutionens världsparti. Förr betraktade vi stalinismen som en kontrarevolutionär kraft i ordets alla bemärkelser. Ni gör inte längre det. Men

jag gör fortfarande det. När stalinisterna rättfärdigade sin skamlösa kapitulation för hitlerismen 1932 och 1933, hävdade de att det inte betydde något att fascisterna kom till makten, eftersom socialismen skulle komma senare och via fascismens styre. Bara omänskliga kräk utan ett uns av socialistiska tankar eller anda kunde argumentera så. Trots de revolutionära mål som driver er, hävdar ni nu att den tyranniska stalinistiska reaktion som har triumferat i Östeuropa är en av de vägar som kan leda till socialismen. Denna uppfattning är ett oåterkalleligt brott med de djupaste övertygelser som vår rörelse alltid har upprätthållit, och som jag fortfarande delar.

Jag finner det omöjligt att följa er i frågan om Titos regim i Jugoslavien. Revolutionärer och till och med alla demokrater borde sympatisera med och stöda det jugoslaviska folkets bestämda motstånd mot Moskvas försök att reducera dem och deras land till träldom. Man bör till det yttersta utnyttja de fördelar man kan få genom de eftergifter som den jugoslaviska regimen nu ser sig tvingad att göra till folket. Men hela er press ägnas åt en oförlätlig idealisering av den titoitiska byråkratin som inte har någon grund i vår rörelses traditioner och principer.

Denna byråkrati är bara en kopia i ny form av den gamla stalinistiska byråkratin. Den är skolad i GPU:s idéer, politik och moral. Dess regim skiljer sig inte på något grundläggande sätt från Stalins. Det är absurt att tro eller lära ut att det jugoslaviska folkets revolutionära ledarskap kommer att utvecklas ur denna byråkrati på något annat sätt än under sin kamp mot den.

Den ståndpunkt som allra minst är möjlig att stöda är er uppfattning om kriget. Det tredje världskriget hotar mänskligheten och ställer den revolutionära rörelsen inför mycket svåra problem, ytterst komplicerade situationer, mycket svåra beslut. Vi kan bara inta vår ståndpunkt utifrån en mycket uppriktig och fri diskussion. Men inför de senaste årens alla händelser fortsätter ni att förespråka och förpliktiga hela rörelsen att försvara den stalinistiska staten. Ni stöder till och med stalinismens arméer under det krig som genomlids av det plågade koreanska folket. Jag kan inte och tänker inte följa er i det.

I ett svar på en illojal fråga som Stalin ställde till honom i politbyrån slog Trotskij så tidigt som 1927 fast att hans uppfattningar var som följer: För det socialistiska fosterlandet, ja! För den stalinistiska regimen, nej! Det var 1927! Nu, tjugotre år senare, har inte Stalin lämnat kvar något av det socialistiska fosterlandet. Det har ersatts av det stalinistiska enväldets förslavande och förnedring av folket. Denna stat tänker ni försvara i kriget, försvarar ni redan i Korea.

Jag vet mycket väl att ofta ni upprepar att ni kritiserar och bekämpar stalinismen. Men faktum är att er kritik och er kamp förlorade sitt värde och inte kan ge något resultat eftersom de bestäms av och underordnas er ståndpunkt att försvara den stalinistiska staten. De som försvarar denna barbariska och förtryckande regim överger socialismens och internationalismens principer – oavsett vilka motiv de har. I det meddelande som SWP:s senaste kongress skickade till mig skrev ni att ni fortfarande vägleds av Trotskij's teorier. Jag måste säga att jag läser dessa ord med bitterhet. Som ni kan se från vad jag skrivit ovan, hittar jag inte hans teorier i er politik. Jag har förtroende för dessa teorier. Jag är fortfarande övertygad om att den enda utvägen ur den nuvarande situationen är en social revolution, världsproletariatets egen befrielse.

Natalja Sedova Trotskij

Mexico, 9 maj 1951.